

Syapen - Mitozid
53 mapiyananang so zaka

si Aman Poyopoyan
1981-7-22 Imorod (13A)

1. Ipisa da so kayi no Ivatan a kangana-
ngana na ni mina Apen Mitozid am,
maniring o koyoyod na Ivatan ji mina
Apen Mitozid am, manngo ka ya, aven mo
o yamaraet so kowowan ito an kowan na
儀容不整, 披頭散髮
no koyoyod na Ivatan si mina Apen Mitozid

有一次, si Apen Mitozid 住 Ivatan
島的朋友來南崎。對 si Apen Mito-
zid 說: 朋友, 那個長得很難看
的女人是你家的個人嗎?

2. Maniring si mina Apen Mitozid am, bekena
aven ko ori ta kakavang ko ori a, yamata-
key am, oriwo yana ji mapakapiyayi so $\frac{1}{2}$
katawotawo na kowan na ni mina Apen Mitozid
o koyoyod na Ivatan a.

si Apen Mitozid 說: 他不是個
人, 他是我妻子, 他因好上山工
作, 很少去管他的儀表, 所
以看起來較為邋邋了一點。

3. Mamizing na no koyoyod na Ivatan o
kapikahanghangan na sya am, tongkab a
minan do kazangangan na, yako tomancian
ori ya, kanen ko pa o pinareng na kanena
ya kowan na am, to na pabokboka o
tamtamek na, oya rana am, yako itoro jinyo
ya, do yako kato manciyan ni kavakes a a
aven mo a, yako iyaniyanig jinyo a, mangay

Ivatan 朋友耳聽 } si Apen Mitozid
的話以後, 立刻用手摀住胸
口, 很尷尬的樣子, 他在想:
我怎麼那麼多嘴說出如此傷
人的話, 以後我怎好意思吃他
終于做的飯菜呢! 於是便拿
出袋子, 把金子倒出來, 給 si Apen
Mitozid 說: 朋友, 很抱歉, 我
實在是無意說出那句話, 這些金
子, 就給你們, 表示歉意, 希望不

namen rana, ta macinawo namen rana do
dang kowan na no koyoyod na Ivatan a.

4. Maniring o koyoyod na tawo a si mina

Mitozid am, ji ka makamo ya mo kayokod

kowan na, kahap na rana so tamtamek a,

nohon a angay kamo rana kowan na o

koyoyod na Ivatan a, caha ta mayi namen

pa an kowan na no koyoyod na Ivatan a,

kangay da rana do pongso da do ilaod a.

5. Miratateng am, ikadowa na araw do makoyab

am, maniring o ama da si mina Apen Mitozid

am, na pilovolovot kamo pala manganako,

sira ina mo, sira ina na ni yapo, nohon

ikapiya na ori mo yama kowan da no ananak

na.

6. O anak na rana ni mina Apen Mitozid am,

rarowa sira, malovot rana sira am, maniring

o ama da am, manngo kamo manganako,

mapen-kowa a, ta ya maniring o koyoyod ko

a Ivatan am, manngo ka ya mo koyoyod a,

要介意。我看時間也差不多該走了，再見。

si Apen Mitozid 接收金子後說不好意思，謝你們好，你們走，Ivatan 人說：我會再來玩的，他們就回他們的島上去了。

第二天下午，si Apen Mitozid 和他的孩子們說：你們來一下，也叫你們的媽媽和媳婦來。他們說：好。

si Apen Mitozid 有二個兒子。他們全家人到齊後，他說：孩子們，孩子的媽：你們聽著，我的 Ivatan 朋友說：他是你們家的傭人嗎？他是指你們的媽。你們聽了，怎麼樣？

pavahayin nyo e ito an kowan na yaken.

7. Yako maniring am, nona ori rana am,
kakavang ko ori a, yamatakey si cakmi
nanay a, yana ka ji mingsanan do
katawotawo na kowan ko am, yana tobeng-
benga o kazangangan na yamasnek a, na
kato pabokbokan so tamtamek na, ito o
tamtamek na yana nitoro a yana
isnesnek jimo mapen-kowa, si ina mo ya,
na kangay rana.

8. Manngo kamo manganako a, a imo a, caha
ta ji tamo pagcina si ina mo a, to
tamo mapakeban do aorod ta si ina mo
manganako a, imo a yanan mo a, caha ta
ji ka macara do pinaranaw a among a
kadayi an, ikongo o ji mo macarayi ya
vinvinyay namen, so ikabo na no ji mo
macarayi jamen saon am kowan na no ama
da, kahanghangan na, o mavakes na kano
anak na.

我跟他說：哦，他啊！他是我的
妻子，因為他好上山工作，忽略了自
己的儀容。他聽了之後，很不好意思，
用手摀住胸口不知如何是好。後來
他拿出裝有金子的袋子，倒出金子，
拿給我說：這些金子，給
你們，以表示我的歉意。然後
他就走了。

的錯，這關係。
你們覺得如何，不是保(對)這樣好了，我
們幫你媽媽搭建一間小屋，設在前
庭。雖然跟我們分居，但是吃的，
用的，還是和以往一樣，跟我們吃
同樣的東西，跟我們用同一工具工作，
魚、豬、菜我們大家都可以分享到。
si Apen Mitovid 這樣跟兒子、妻子講。

9. Miratateng am, maniring o mavakes na am,
no ori o nakenakem mo am, imo saon am,
jakakwanata kowan na no mavakes na,
akman so sang o ciring da no anak na a,
kapakeb da rana nya so vahay na no ina
da do aorod no vahay da, kapiyatatarek
na rana no ina da, mina mavakes na ni
mina Apen Mitozid a koman a.

他太太回答說：你要怎麼樣就怎麼樣
隨便你，我聽見。他的孩子們也
是如此回答。然後，si Apen Mito-
zid 和孩子們就在前庭蓋
了一間小茅屋。si Apen Mitozid 的
太太從此便與先生孩子們分
居了。

10. Miratateng am, monay rana am, mangay
na rana ahapen o nimiyatatarek a abo
so kahanghangar a mavakes Jimasik a,
mavakes na ni mina Apen Mitozid
Jiratay a.

很久以後，si Apen Mitozid 娶了 Ima-
sik 的一個寡婦。

11. Miyanak rana sira ori am, rarowa sira
asa o mehakay a, ikararowa na am,
mavakes a, o rakeh a anak na am si
Zivo a.

後來他們生了一男一女，長男叫
si Rivo。

12. Miratateng am, mayi rana o koyoyod na
Ivatan a, citaen na o mavakes na no
koyoyod na ni mina Apen Mitozid am,

有一天，si Apen Mitozid 的 Ivatan
朋友來，看見 si Apen Mitozid 的太
太已不是從前選過相的那個面孔！

matarek rana, nipagcin na rana o
mavakes na syo kowan na no oned na, ta
ji mizizyak, ta manig rana, tongiyan
do oned na, kato da mitoratodan a
mangonongonong a mikawalam a, kano
aro a tawo a Iratay a, zipozipos na ni
mina Apen Mitozid a, monay rana am,
mangay rana sira o Ivatan a.

13. Ipisa da so kayi no koyoyod na Ivatan
am, maniring si mina Apen Mitozid a
tawo am, manngo ka ya mo kayokod a,
pasipitoziden ta pala o masicatantamek
ta pala an mo kayokod an kowan na ni
mina Apen Mitozid o koyoyod na Ivatan.

14. Maniring o koyoyod na Ivatan am, nona
ikapiya na ori mo koyoyod kowan na no
Ivatan a, akman so sang ta pagzagzaen
na pa sira, kangay da rana no koyoyod
na Ivatan do pongso da .

15. Manakenakem si mina Apen Mitozid am,

了。換了一位陌生的面孔。那位朋友心裡想：從前那个太太是否離婚了？他這樣想，但沒有說出來，因為他不好意思問。然後跟 si Apen Mitozid 和他的親戚、村人聊天講話。很久以後才回去 Ivatan 島。

si Apen Mitozid 的朋友再來時，他說：我們來量秤看看我們的珠寶，看誰的珠寶較重，如何？Apen Mitozid 如此說。

他朋友說：好啊！此就比嘛！他的朋友每次來，總讓他們吃過午飯後才讓他們走。

si Apen Mitozid 想：我要怎麼

ikongo paro o ilita ko ja, kavalatog
na so tamtamek na ni kayokod kowan na
kato na manakenakeman do oned na ni
mina Apen Mitozid a tawo Jiratay a.

litan (計策, 騙人, 耍花樣) 他, 才能把他
的金子撻高 (贏他) 呢? 住漁人村
的 si Apen Mitozid 這樣想。

16. Ipisa na so kapanakenakem am, mangap
ko saon so lalitan a vato a, oriyan
ko a karehmet na kavalatog na so
tamtamek na ni kayokod kowan na,
kapangap na so lalitan a vato a, kaori
na ja no akmi ovay a malememeh a.

他每日都在想辦法, 怎麼樣才能
贏他的朋友。後來, 他想到: 嗯對了,
我拿一塊 lalitan 石磨得像金子一樣光耀,
看起來就像一塊圓形的金塊。
這樣我的金子就比他的金子重了。

17. Miratateng am, teyka na rana oriyan
am, konokonen na rana, vilavilangan
da rana so kayayi rana no koyoyod na
Ivatan am, mayi rana sira, kangay na
tomaza sya so koyoyod na ni mina Apen
Mitozid a.

磨好之後, 就收存起來。到了他們
約會的日子, si Apen Mitozid 的朋
友來了。他到海邊去迎接他們。

18. Gomcin rana sira am, mangay rana sira
do vahay na ni mina Apen Mitozid a,
kawalawalam da mangonongonong a,
mapakapareng rana o mavakes na ni mina

下船後, 他們就回去村莊, 和 si
Apen Mitozid 回家。他們一直聊天,
...。聊到 si Apen Mitozid
的太太做好飯, 才停止聊天, 一起
吃午飯。

53
Apen Mitozid so yagza da am, koman rana
sira omagza.

19. Teyka rana sira koman am, manmama rana
sira kapiwalam da, citacitaen na ni
mina Apen Mitozid o araw a maveveh
rana o araw am, ala ori rana syo o
yada iyangay ya, ipanci ko rana o
kapitozid namen rana so masicatamtamek
namen kowan na.

20. Miratateng am, manngo ka ya mo kayokod
a, angayan nyo rana ori ya, pasipito-
ziden ta rana o masicatamtamek ta an
kowan na, nohon kowan na no Ivatan a.

21. Mangay da rana pasipitoziden o tamtamek
da am, nimangay na niyangay do lavit
no aorod na ni mina Apen Mitozid a.

22. Miratateng am, piyananengen da rana o
tamtamek da do pangananengan da so
tamtamek am, maniring si mina Apen
Mitozid am, oya rana am, yako nimemeh

飯後,吃糞榔.休息一會兒,si
Apen Mitozid 看太陽已經偏西了.
心裡想:又是他們快走的時候了,
我該提醒他要比珠寶的事了。

他說:朋友,你們快要回去了,是
否現就來比重金子呢?他的Ivatan
朋友說:好啊。

si Apen Mitozid 就帶他到一處
石槽邊上去比重金子。

他們要比重金子的時候,si Tozid
拿出lalitan石給他的朋友看,說:
我把我所有的金子合起來,磨成
這一團。Ivatan人說:哦。

a nilovot o tamtamek ko kowan na o
koyoyod na Ivatan a, ning kowan na no
Ivatan a.

23. Maniring si mina Apen Mitozid am,
pangay pala o tamtamek mo mo kayokod
kowan na o Ivatan a, kapangay na sya,
pangayin na o tamtamek na ni mina Apen
Mitozid am, ikongo do lalitan a, kareh-
met na, kato na valatogan so tamtamek
na no Ivatan a, kapecaekas na do
teyraem no ovay na no Ivatan a.

24. Macita da no aro a tawo am, piyozozokan
da ahapen da, maniring sira o kakavang
na no Ivatan am, yaka rana manngo a,
makatokod takamo pa ya kowan da o
kayokod na ni mina Apen Mitozid a.

²⁵
24. Maniring si mina Apen Mitozid am, nida
angay rana mo kayokod, ta yada imo
angsaen no kakavang mo a, caha ta
amiyan ko a kompeh sya so tamtamek mo

si Apen Mitozid 說：「你把你的金子放在秤上吧！他的朋友就把金子放在秤的一邊，然後 si Apen Mitozid 的金子也放在秤的另一邊。後來，因為 si Apen Mitozid 的金子是假的，而且是 lalitan，很重，手一放開，石頭當然落在金子，因此把金子彈得掉在地上。」

圍觀的人一見金子掉在地上，就一窩蜂的湧上去搶，剛好在那個時候，兩 si Apen Mitozid 的朋友同船的 Ivatan 人來叫：「怎麼那麼久還沒吃完，再耗時間就趕不回去了。」

si Apen Mitozid 對他的朋友說：「朋友，你的伙伴在叫你，你快去吧！這裡的事，我來處理，你不用擔心，我會向我的村人要回你的金子的，快回去吧！他的朋友

a, caha ta ji mo alawan, ta ahapen ko
da kiliyan namen a, angay rana mo
koyoyod kowan na o koyoyod na Ivatan
a, nohon a ikapiya na ori mo koyoyod
a, mangay ko rana an kowan na, maniring
pa si mina Apen Mitozid am, ji mo
alawan ta ano mayi kamo am, itoro ko
an kowan na, nohon kowan na, kangay na
rana no Ivatan do avang da, kakpeh da
rana sya ni Apen Mitozid o ovay na no
Ivatan a ahapen a.

說：好吧，那就拜託你了，我走了。
si Apen Mitozid 說：別擔心，等你
們下次來時，我再拿給你。好。然
後他就走了。si Apen Mitozid 就
把他的朋友的金子撿(收回)起來。

26. Miratateng am, mangay rana sira o
Ivatan am, mangay rana sira do pongso
da do ilaod a, kadadayan na rana so
araraw am, maniring o ama da do anak
na am, yasira mayi rana simaraw sira
kayokod a, mangap kamo so rayirayi am
ariyariyaw/ a avavaka akma nyo i yavaw
jaken manganako, ta mapakingeyngen ko
an, a kavalag nyo so tapi ya irayan

Ivatan 人走了以後，過了幾天，又來了。
si Apen Mitozid 對他的兒子說：
明天，我的朋友就要來了。你們去
採 rayi 草和 avaka 繩，來治療我。
我要裝病，你們要把我的睡
板墊高一包(頭部)。他的孩子說
好。

葯
一種味道很香的樹
治療
裝病
墊高
木板
睡板

阿美族 雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

ko kowan na sira o anak na, nohon kowan
da.

27. Kangay da rana no anak na nimina Apen
Mitozid do kahasan a mangap so rayirayi
kano vowong no ariyaw a kano atngeh no
avaka, kapangay da sya do sesdepan no
vahay da, ipacita da so kayokod na
Ivatan a.

於是他們便上山去採 rayi 的。及
ariyaw 藥及 avaka 根。置放在
他們家的前廊，故意放那裡要
讓他們父親的朋友看見。

28. Miratateng am, ikadowa na araw rana am
mayi rana sira o Ivatan a, macita na
rana sira ni mina Apen Mitozid am, to
rana andep do vahay a kavalag na so
irayan na mapakingeyngen a.

才 = 天，Ivatan 人乘船來了。si Apen
Mitozid 看見船來了，趕緊進屋
裡，躺在斜板上裝病。

29. Maniring do anak na am, noci mangay nyo
tazaen am, noci maniring di kayokod am
wanjinja si yama mo si koyoyod noci
kowan na inyo manganako am, noci
maniring kamo am, nona si yama rana si
kayokod mo am, yabowata rana o na
piyapiyan, ta yada nirasarasay no aro

他跟他的孩子們說：如果你
們下去迎接他們，他們若找
我，你們就說：我爸爸病躺
在床上，無法起身。就那次你們
比金子時，他為了不讓人檢走你的金子
他就趴在地上保護金子，結果被許多
想檢(奪)金子的村人踩得他現在全
身酸痛呢。Ivatan 人 si Pavakaen 說：
哦，真的？

a tawo a, do nipisasakban na do tamtamek
mo kowan da no anak na, o koyoyod na
Ivatan a si mina Apen Pavaken a, ning
a cingowaneri i kowan na ni mina
Pavaken a.

30. Miratateng am, somdep rana do vahay a
citaen am, makapiya niyayoban da no
sahay a cininon a, kehakay kong a,
valiya kongo a, yamo kangay a mo kipong
kowan na, ji mizizyak si mina Apen
Mitozid a, to rangorango o wowo na.

31. Kato na macikayitkehan ja kasa ep a,
madagdag rana am, royag rana sira
koman a, mateyka rana sira koman am,
maniring o Ivatan a si Pavaken am,
inaja kamo rana o tamtamek ko, ta
mangay namen rana kowan na sira o
anak na ni mina Apen Mitozid a, nohon
kowan da, kangay da mahap sya itoro ja
so tamtamek na.

Iva funk si Pavaken 入屋以
後, 看見 si Apen Mitozid 身
上蓋著 cininon 衣。說: AA
好。原來你病了, 現在你覺得怎麼
樣? si Apen Mitozid 不語。

si Pavaken 就陪 si Apen
Mitozid 睡了一晚。第二天早
上, 吃過早飯以後, si Pavaken
說: 我的金子給我吧, 我們要走
了。他跟 si Apen Mitozid 的兒子要
"好"。他就進去拿金子出來。

32. Maniring sira o anak na ni mina Apen
Mitozid am, marankong do ka ji na
mamayokan do mata mo no tamtamek mo a,
caha ta yamen ji niyahap an, a kong
-kowan da no aro a tawo mo maran kowan
da o Ivatan a si Pavaken a.

33. Maniring o Ivatan a si Pavaken am,
jingabeywani o tamtamek ko syo a ji
ko rana ngahapa, macilolo rana ji
kayokod ya mangay nya do lavit no
aorod nyo am, ano mina men nipitozid
do avak no aorod nyo am, ori am, ya
nimikasinasinana o tamtamek ko ya
manganako kowan na no Ivatan ni mina
Pavaken a.

34. Ahapen na rana o tamtamek na am, aro -
waro a katay na o niyahao na tamtamek
na, maniring am, yana ka ji miziziyakan
ni kayokod ya am, yamen rana ya am, ji
namen rana masinganangana si kayokod

si Apen Mitozid 的孩子說：
叔叔，實在是很抱歉，因為你看你
的金子已經不全了（不成樣子），但我們
沒有藏起來，是那些搶金子的人拿
走了一部份。

si Pavaken 說：我那些金子收不
回來了真可惜！這要怪你父親要
在石槽上比重金子，如果你父親
在前院中比重金子的話，我的金
子也就不會這樣不全了。

si Pavaken 收回金子以後，看
了一下，約有3分1給人拿走了。他
說：你爸爸沒氣力講，你們轉
告他。說：我們做朋友到此結束，以
後我們不會來了。你們以後
也不要來我們的島上了。今天以

a, tana yamen rana am, ji namen ngayi
rana do ja, tana inyo rana am, ji kamo
rana ngayi rana do pongso namem, ta
takamo pitaebteban rana sicaraw an, so
ji takamo rana palalalaoi so kapasingana
takamo rana an, kowan na no Ivatan a,
nohon jakakwanata kowan na no anak na
ni mina Apen Mitozid a.

後,我們誰也不要去找誰了。
si Apen Mitozid 的兒子說:
好,就這樣吧!

35. Mirataeng am, mangay rana sira am,
maniring pa o Ivatan a si Pavaken am,
mangay namem rana, tana ikapaw namem
rana o kadowan jamen am, avavayin ko
pa o omatawo so kadowan jamen an kowan
na, kangay da rana do pongso da.

si Pavaken 他們要走的時候,
說:我們走了。即便我們彼此
都想念對方。可是我先聲明,我
要罵死不守信(說明)的人。結果他
們就回他們的島國去了。

36. To na ngamizinga no ama da o ciriciring
na no Ivatan a, mavitos rana sira o
Ivatan do pasalan a mangay rana am,
misinaoli pa sira ori yan kowan na am
mivangon rana si mina Apen Mitozid a.

si Apen Mitozid 一直注意聽那個
Ivatan 人的話。他們回去海邊以
後, si Apen Mitozid 想,說:他
們不會再回頭來了。然
後就起來了。